

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ
(ДРС)

вул. Арсенальна, 9/11, м. Київ, 01011, тел./факс (044) 239-76-40
E-mail: inform@drs.gov.ua, Сайт: www.drs.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 39582357

на № _____ від _____ 20__ р.

РІШЕННЯ
про відмову в погодженні проєкту регуляторного акта

Державна регуляторна служба України відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» розглянула проєкт наказу Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України «Про затвердження Правил технічної експлуатації полігонів, припинення експлуатації, рекультивації та догляду за полігонами після припинення їх експлуатації» (далі – проєкт Наказу), а також документи, що надані до нього листом Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 16.09.2024 № 25/1-24/12100-24.

За результатами проведеного аналізу проєкту Наказу та аналізу його регуляторного впливу на відповідність вимогам статей 4, 5, 8 і 9 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон), Державна регуляторна служба України

встановила

пунктом 1 проєкту Наказу пропонується затвердити Правила технічної експлуатації полігонів, припинення експлуатації, рекультивації та догляду за полігонами після припинення їх експлуатації (далі – проєкт Правил).

1. Пунктом 2 розділу II проєкту Правил пропонується наступне:
«2. На полігон дозволяється приймати тільки відходи про які наявна інформація щодо складу і властивостей, здатності до вилуговування, зміні їхнього стану в довгостроковій перспективі, та які відповідають переліку відходів, що наведений в дозволі на здійснення операцій з оброблення відходів, в разі захоронення небезпечних відходів – в ліцензії на здійснення господарської діяльності з управління небезпечними та відповідають критеріям приймання відходів на полігон для відходів, визначених у додатках 1 – 4 до цих Правил.»

Відповідно до пункту 14¹ частини першої статті 7 Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» (далі – Закон про ліцензування)

Державна регуляторна служба України

РІШЕННЯ № 394 від 07.10.2024

Підписав: Кучер Олексій Володимирович

Сертифікат: 6FA97849F1B2570D04000008869000025DF0300

Дійсний: з 12.06.2024 11:11:30 по 12.06.2025 11:11:30

ліцензуванню підлягає такий вид господарської діяльності як діяльність з управління небезпечними відходами, яка ліцензується з урахуванням особливостей, визначених Законом України «Про управління відходами».

З огляду на викладене, пункт 2 розділу II проекту Правил потребує редакційного доопрацювання в частині виду господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню з урахуванням пункту 14¹ частини першої статті 7 Закону про ліцензування.

2. Пунктом 1 розділу III проекту Правил, серед іншого, пропонується, що для здійснення господарської діяльності щодо захоронення відходів, оператор полігона повинен мати **такі документи дозвільного характеру**: дозвіл на здійснення операцій з оброблення відходів, а в разі захоронення небезпечних відходів – ліцензію на здійснення господарської діяльності з управління небезпечними відходами відповідно до Закону.

Звертаємо увагу, що зазначений вище вид господарської діяльності ліцензується з урахуванням особливостей, визначених Законом України «Про управління відходами».

Водночас, відповідно до абзацу четвертого частини першої статті 1 Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» (далі – Закон про дозвільну систему) **документ дозвільного характеру** - дозвіл, висновок, рішення, погодження, свідоцтво, інший документ в електронному вигляді (запис про наявність дозволу, висновку, рішення, погодження, свідоцтва, іншого документа в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань), який дозвільний орган зобов'язаний видати суб'єкту господарювання у разі надання йому права на провадження певних дій щодо здійснення господарської діяльності або видів господарської діяльності та/або без наявності якого суб'єкт господарювання не може проваджувати певні дії щодо здійснення господарської діяльності або видів господарської діяльності.

А отже, термін «документ дозвільного характеру» в розумінні Закону про дозвільну систему не включає в себе ліцензію, яка є правом суб'єкта господарювання на провадження виду господарської діяльності або частини виду господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню в значенні Закону про ліцензування.

Отже, пункт 1 розділу III проекту Правил потребує редакційного доопрацювання з урахуванням зазначеного.

3. Пунктом 3 розділу IV проекту Правил передбачається, серед іншого, що на в'їзді на полігон має бути встановлений щит з такою інформацією: номер та дата видачі дозволу на здійснення операцій з оброблення відходів, а також ліцензії на здійснення господарської діяльності з управління небезпечними відходами для полігона для небезпечних відходів.

Відповідно до пунктів 1¹ та 5 частини першої статті 1 Закону про ліцензування **видача ліцензії** – надання суб'єкту господарювання права на

провадження виду господарської діяльності або частини виду господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню, шляхом прийняття органом ліцензування рішення про видачу ліцензії, про що робиться запис у ліцензійному реєстрі; **ліцензія** – право суб'єкта господарювання на провадження виду господарської діяльності або частини виду господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню.

Враховуючи зазначене, пункт 3 розділу IV проекту Правил потребує доопрацювання з урахуванням пунктів 1¹ та 5 частини першої статті 1 Закону про ліцензування.

4. Пунктом 4 розділу XI проекту Правил передбачається, що оператор полігона щоквартально повинен звітувати про результати контролю та моніторингу в цілях підтвердження дотримання умов дозволу на здійснення операцій з оброблення відходів та ліцензійних умов провадження господарської діяльності з управління небезпечними відходами.

Відповідно до пункту 3 частини дванадцятої статті 42 Закону України «Про управління відходами» суб'єкт господарювання, який отримав дозвіл на здійснення операцій з оброблення відходів, зобов'язаний щокварталу подавати до дозвільного органу через інформаційну систему управління відходами інформацію про виконання показників і умов дозволу. Порядок та форма подання такої інформації затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища.

Слід зазначити, що ні Законом України «Про управління відходами», ні Ліцензійними умовами провадження господарської діяльності з управління небезпечними відходами, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 05.12.2023 № 1278, не передбачено щоквартального звітування про результати контролю та моніторингу в цілях підтвердження ліцензійних умов провадження господарської діяльності з управління небезпечними відходами.

З огляду на викладене, пункт 4 розділу XI проекту Правил потребує доопрацювання.

5. Відповідно до пункту 1 розділу VIII проекту Правил припинення експлуатації полігона або його робочої карти здійснюється у разі дотримання умов, визначених у дозволі на здійснення операцій з оброблення відходів, ліцензії на здійснення господарської діяльності з управління небезпечними відходами та виконання плану управління відходами полігона, зокрема, серед іншого, у випадках *рішення суду та рішення про анулювання дозволу на здійснення операцій з оброблення відходів.*

Згідно з частиною сьомою статті 4¹ Закону про дозвільну систему дозвільний орган анулює документ дозвільного характеру з таких підстав: звернення суб'єкта господарювання із заявою про анулювання документа дозвільного характеру; наявність в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань відомостей про

припинення юридичної особи шляхом злиття, приєднання, поділу, перетворення та ліквідації, якщо інше не встановлено законом; наявність в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань відомостей про припинення підприємницької діяльності фізичної особи - підприємця.

Дозвільний орган, що видав документ дозвільного характеру, може звернутися до адміністративного суду з позовом про застосування заходу реагування у виді анулювання документа дозвільного характеру.

А отже, анулювання документа дозвільного характеру за рішенням адміністративного суду, відповідно до Закону про дозвільну систему, є однією з форм анулювання дозволу.

Враховуючи зазначене вище, пункт 1 розділу VIII проекту Правил потребує доопрацювання з урахуванням наведеного.

Крім того, застосована у проекті Правил процедура – «анулювання дозволу» (зокрема, пункти 1 та 4 розділу VIII проекту Порядку), не передбачена Законом України «Про адміністративну процедуру», який набрав чинності 15.12.2023.

Підпунктом 2 пункту 8 розділу IX «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про адміністративну процедуру» визначено, що протягом 18 місяців з дня опублікування цього Закону вжити заходів щодо прийняття та/або оновлення нормативних актів органів виконавчої влади, що впливає з цього Закону, забезпечивши набрання ними чинності одночасно з набранням чинності цим Законом.

Водночас зазначаємо, що підпунктом 1 пункту 8 розділу IX «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про адміністративну процедуру» передбачено протягом 12 місяців з дня опублікування цього Закону подати на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо приведення законодавчих актів України у відповідність із цим Законом.

Проте, на сьогодні, спеціальне законодавство в даній сфері, зокрема, Закон України «Про управління відходами», не приведене у відповідність до Закону України «Про адміністративну процедуру».

Разом з тим, слід зазначити, що у Верховній Раді України знаходиться проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів у зв'язку з прийняттям Закону України «Про адміністративну процедуру» (реєстр. № 10161 від 18.10.2023), який 20 грудня 2023 року у першому читанні прийнято за основу, та, яким пропонуються зміни до профільних законів, з метою їх приведення у відповідність до Закону України «Про адміністративну процедуру».

Таким чином, виходячи із вищевикладеного, запропонована редакція проекту потребує доопрацювання.

Також при опрацюванні проекту Наказу ДРС встановила, що Мінекономіки під час його підготовки не дотримано вимог статей 4, 5 та 8 Закону. Звертаємо увагу, що відповідно до вимог статті 5 Закону, забезпечення здійснення державної регуляторної політики включає, зокрема: недопущення прийняття

регуляторних актів, які є непослідовними або не узгоджуються чи дублюють діючі регуляторні акти. Крім того, засадами державної регуляторної політики, визначеними Законом, встановлюється необхідність доведення регуляторним органом доцільності прийняття та впровадження в дію кожного окремого регуляторного акта.

Відповідно до вимог статті 21 Закону, ДРС приймає рішення про погодження або про відмову в погодженні проєктів регуляторних актів з урахуванням як самого проєкту акта, так і супровідних до нього документів, визначених цим Законом, обов'язковим серед яких є, насамперед, аналіз регуляторного впливу цього проєкту акта (далі – АРВ). У цьому випадку наданий розробником АРВ до проєкту Наказу не в повній мірі відповідає вимогам Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11 березня 2004 р. № 308 (далі – Методика). Так, у розділі III «Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей» АРВ розробник повинен визначити всі прийнятні альтернативні способи досягнення цілей державного регулювання, обрати для проведення оцінки альтернативних способів досягнення цілей не менше двох альтернатив, стисло описати їх та навести аргументи щодо переваги обраного способу.

Як альтернативні способи розробник повинен розглянути можливість розв'язання проблеми за допомогою ринкових механізмів, проаналізувати існуюче правове регулювання відносин, у сфері яких виникла проблема, та визначити, чи може проблема бути розв'язана за допомогою чинних регуляторних актів (схоже регулювання вже запроваджене в існуючих актах) або внесення змін до них.

Доцільно розглядати лише адекватні та реалістичні альтернативи, тобто такі, які спроможні розв'язати існуючу проблему, можуть бути реально впроваджені та виконані на практиці.

Однак розробник обмежився формальним описом вигод і витрат держави, громадян та суб'єктів господарювання від застосування обраних альтернатив.

Під час розгляду інформації, наведеної розробником у таблицях «Оцінка впливу на сферу інтересів держави» та «Оцінка впливу на сферу інтересів громадян» встановлено, що розробник не проаналізував вигоди для держави та витрати для громадян за альтернативами 2 та 3.

Інформуємо, що аналіз вигод та витрат показує соціальну та економічну доцільність запропонованого регулювання, допомагає оцінити вплив, який може мати регуляторний акт на інтереси різних груп (держави, громадяни, суб'єкти господарювання).

Підсумовуючи викладене, вказані обставини унеможливають надання об'єктивної оцінки тому, наскільки обраний розробником спосіб державного регулювання відповідає проблемі, що потребує врегулювання, та наскільки його застосування буде ефективним для її вирішення.

У розділі V «Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми» АРВ розробником не описано механізм дії запропонованого регулювання з урахуванням основних бізнес-процесів, які потрібно буде забезпечити суб'єктам господарювання для реалізації його вимог.

Звертаємо увагу розробника, що недотримання ним вимог Закону та Методики в частині визначення показників результативності регуляторного акта не дозволить в подальшому належним чином провести відстеження його результативності, як це передбачено вимогами статті 10 Закону.

Виходячи з наведеного, за результатами проведеного аналізу проекту Наказу та аналізу його регуляторного впливу встановлено, що проект регуляторного акта розроблений без дотримання ключових принципів державної регуляторної політики, визначених вимогами: статті 4 Закону, зокрема ефективності та збалансованості; статті 5 Закону, в частині недопущення прийняття регуляторних актів, які є непослідовними або не узгоджуються чи дублюють діючі регуляторні акти; статті 7 Закону, в частині планування діяльності з підготовки проектів регуляторних актів, статті 8 Закону, в частині підготовки АРВ з урахуванням вимог Методики та статті 9 Закону, в частині дотримання розробником мінімального строку оприлюднення проекту регуляторного акта.

Ураховуючи зазначене, керуючись вимогами частини четвертої статті 21 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», Державна регуляторна служба України

вирішила:

відмовити в погодженні проекту наказу Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України «Про затвердження Правил технічної експлуатації полігонів, припинення експлуатації, рекультивації та догляду за полігонами після припинення їх експлуатації».

**Голова Державної
регуляторної служби України**

Олексій КУЧЕР